

Vlaams
Parlement

ingediend op **666** (2015-2016) – Nr. 3
13 december 2017 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door Jelle Engelbosch

over het voorstel van decreet

van Hermes Sanctorum-Vandevoorde

houdende wijziging van artikel 36
van de wet van 14 augustus 1986
betreffende de bescherming en
het welzijn der dieren,
wat het invoeren van een verbod
op dwangvoeders betreft

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn:

Voorzitter: Tinne Rombouts.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bart Nevens, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele;
Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
Gweny De Vroe, Lydia Peeters;
Rob Beenders, Bruno Tobback;
Johan Danen.

Plaatsvervangers:

Jelle Engelbosch, Sofie Joosen, Jos Lantmeeters, Jan Peumans, Grete Remen, Sabine Vermeulen;
Sonja Claes, Jos De Meyer, Bart Dochy, Orry Van de Wauwer;
Mathias De Clercq, Willem-Frederik Schiltz;
Bert Moyaers, Els Robeyns;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;
Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

Documenten in het dossier:

- 666** (2015-2016) – Nr. 1: Voorstel van decreet
- Nr. 2: Amendement

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn besprak op 6 december 2017 het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 36 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat het invoeren van een verbod op dwangvoederen betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 666/1).

1. Toelichting

Hermes Sanctorum-Vandevoorde begint met een vraag: wat hebben onverdoofd slachten en dwangvoederen gemeen? Welnu, beide zijn – met recht en reden – al lang verboden bij wet omdat ze groot leed veroorzaken bij de dieren. Iedereen met gezond verstand beseft dat en ook de wetenschap laat er geen twijfel over bestaan. Toch wordt voor bepaalde groepen in een wettelijke uitzondering voorzien, die dierlijk lijden toestaat. In het geval van dwangvoederen zijn het de kwekerijen in de productie van foie gras.

Het lid onderstreept dat hij geen nieuw verbod voorstelt maar een consequente toepassing van een bestaand. Er is immers geen enkele reden waarom dieren in het algemeen niet met dwang gevoerd mogen worden, maar eenden en ganzen wel. Het verbod heeft een groot democratisch draagvlak: acht op tien Vlamingen is tegen dwangvoederen. Bovendien produceren slechts enkele regio's foie gras. In veel landen, waartoe ook vroegere producenten behoren, is de productie zelfs verboden.

Hoewel de Europese verordening die het minimumgewicht van de levers bepaalt, de zoektocht naar alternatieven technisch bemoeilijkt, vindt de markt er toch, waarbij de spreker het vergelijkbare product foie fin als voorbeeld noemt.

In feite treft zijn voorstel slechts één bedrijf, het enige in Vlaanderen dat dwangvoederen toepast. Hij vindt dat het correct mag vergoed worden door het op te nemen in de regeling die thans uitgewerkt wordt voor nerts-kwekerijen. Een andere mogelijkheid is natuurlijk dat het voortwerkt met een aangepast productieproces.

Het lid besluit met de hoop dat de commissie aanvaardt dat het moment is gekomen om de bestaande gunstregeling af te schaffen.

2. Bespreking

Bart Dochy legt uit dat de uitzondering gebaseerd is op het feit dat gavage de versnelling is van een natuurlijk proces van leververvetting ter voorbereiding van de winter, dat bij eenden en ganzen maar niet bij andere diersoorten bestaat. Hij herinnert aan het debat van enkele maanden geleden over hetzelfde onderwerp, dat leidde tot de conclusie om alternatieven te zoeken voor de vervetting van de lever zonder gavage, opdat die toch als foie gras op de markt kan gebracht worden.

Ook hij wijst op de Europese productnormering. In Frankrijk zijn tests aan de gang bij ganzen, die gebruikmaken van lichtschema's die de natuurlijke seizoenen nabootsen.

De minister schreef een studieopdracht naar nieuwe teelttechnieken uit, die 120.000 euro kost en over drie jaar loopt. Hij wacht nu consequent op de resultaten ervan. Dat lijkt het lid de logica zelf. Wat voorligt, is dan ook voorbarig.

Jelle Engelbosch is het inhoudelijk volledig eens met het voorstel maar niet over de weg naar de beëindiging van het dwangvoederen. Hij vindt het onderzoek naar alternatieven al een hele vooruitgang. Die stap, die nooit eerder werd gezet, impliceert ook dat iedereen het erover eens is dat dwangvoederen niet diervriendelijk is. Ook hij vindt echter dat men consequent het resultaat van de studie moet afwachten, zelfs al gaat het daardoor misschien te traag. Zijn fractie, onderstreept hij, heeft op het vlak van dierenwelzijn al meer bereikt dan gedroomd bij het begin van deze legislatuur en zelfs dan in het regeerakkoord staat.

Bart Caron steunt het voorstel. Hij vraagt zich af waarom een dergelijke studie drie jaar moet duren. Het wekt de indruk dat men een moeilijk probleem naar een volgende legislatuur doorschuift, en dat men kiest voor een driestappenplan om het op te lossen: nu, dan en nooit.

Ook de fractie van *Els Robeyns* steunt het voorstel. Het is frappant hoe ver de doortastendheid van N-VA, die altijd de mond vol heeft van de strijd tegen nodeloos dierenleed, te zoeken is als het gaat over landbouwdieren met economisch belang. Alternatieven als faux gras en foie fin bestaan al. Het is weinig geruststellend dat de beleidsbrief van de minister met geen woord rept over het onderzoek. Zij pleit voor meer moed.

De fractie van *Gweny De Vroe* is voorstander van meer dierenwelzijn en de beëindiging van dwangvoederen, maar sinds april loopt nu eenmaal een duur onderzoek van 36 maanden. Zij stelt voor het resultaat af te wachten. Des te beter als het sneller klaar is. Ze wijst erop dat het zoekt naar volwaardige alternatieven.

Jelle Engelbosch repliceert dat het verbod op onverdoofd slachten, waarover sp.a evenmin optimistisch was, wel degelijk verwezenlijkt is. Hij verkiest een goed resultaat in de praktijk boven een hype in december.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde herinnert eraan dat bij de bespreking van de beleidsbrief is gebleken dat de politieke knopen op het vlak van dierenwelzijn nog moeten doorgemaakt worden, wat zelfs door de minister is erkend. Er moet in 2018 nog veel gebeuren. Het klopt dat het onverdoofd slachten is opgelost, maar niet door één fractie. Dat is het werk geweest van het hele parlement.

Rekenen op de wijziging van de Europese verordening noemt hij raar, zeker vanwege een eurokritische partij. Op ironische toon wenst hij dat initiatief veel succes.

Wat de studie betreft, hoopt ook hij dat er iets uitkomt. Hij wijst erop dat met zijn voorgesteld amendement de inwerkingtreding van zijn voorstel na de oplevering valt, met name op 1 januari 2020. Op die manier maakt de decreetgever duidelijk dat de studie iets moet opleveren, want de wet wordt in elk geval aangepast.

3. Stemming

Ter stemming gelegd worden de artikelen 1 en 2, het amendement op artikel 3 en artikel 3 van het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 36 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat het invoeren van een verbod op dwangvoederen betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 666/1 en 2), en het voorstel in zijn geheel, verworpen met 10 stemmen tegen 3.

Tinne ROMBOOTS,
voorzitter

Jelle ENGELBOSCH,
verslaggever